

فضیلت و اعمال ماه مبارک رجب

<"xml encoding="UTF-8?">

مقدمه

ماه رجب و ماه شعبان و ماه رمضان شرافت زیادی دارند و در فضیلت آنها روایات بسیاری وارد شده است. از حضرت رسول (صلی الله علیه و آله) روایت شده که: «ماه رجب ماه بزرگ خدا است و ماهی در حرمت و فضیلت به آن نمیرسد و جنگیدن با کافران در این ماه حرام است و رجب ماه خدا است و شعبان ماه من است و ماه رمضان ماه امت من است کسی که یک روز از ماه رجب را روزه بگیرد، موجب خشنودی خدای بزرگ می‌گردد و غضب الهی از او دور می‌گردد و دری از درهای جهنم بر روی او بسته گردد.»

از حضرت موسی بن جعفر (علیهما السلام) روایت شده است که: «هر کس یک روز از ماه رجب را روزه بگیرد، آتش جهنم یک سال، از او دور شود و هر کس سه روز از آن را روزه بگیرد بهشت بر او واجب می‌گردد.»

و همچنین فرمود که: «رجب نام نهری است در بهشت که از شیر سفیدتر و از عسل شیرین‌تر است. هر کس یک روز از رجب را روزه بگیرد البته از آن نهر بیاشامد.»

از امام صادق (علیه السلام) روایت است که حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) فرمود که: ماه رجب ماه استغفار امت من است پس در این ماه بسیار طلب آمرزش کنید که خدا آمرزنده و مهربان است و رجب را (أَصْب) میگویند زیرا که رحمت خدا در این ماه بر امت من بسیار ریخته میشود پس بسیار بگوئید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ أَسْأَلُهُ التَّوْبَةَ».

ابن بابویه از سالم روایت کرده است که گفت: در اواخر ماه رجب که چند روز از آن مانده بود، خدمت امام صادق (علیه السلام) رسیدم. وقتی نظر مبارک آن حضرت بر من افتاد فرمود که آیا در این ماه روزه گرفته ای؟ گفتم نه والله ای فرزند رسول خدا. فرمود که آنقدر ثواب از تو فوت شده است که قدر آن را به غیر از خدا کسی نمیداند به درستی که این ماهی است که خدا آن را بر ماههای دیگر فضیلت داده و حرمت آن را عظیم نموده و گرامی داشتن روزه دار را در این ماه بر خود واجب گردانیده است.

پس گفتم یابن رسول الله اگر در باقیمانده این ماه روزه بدارم آیا به بعضی از ثواب روزه‌داران آن نائل می‌گردم؟ فرمود: ای سالم هر کس یک روز از آخر این ماه را روزه بدارد خدا او را ایمن گرداند از شدت سكرات مرگ و از هول

بعد از مرگ و از عذاب قبر و هر کس دو روز از آخر این ماه را روزه بگیرد از صراط به آسانی بگذرد و هر کس سه روز از آخر این ماه را روزه بگیرد ایمن گردد از ترس بزرگ روز قیامت و از شدت‌ها و هول‌های آن روز و برات بیزاری از آتش جهنم به او عطا کنند. و بدان که برای روزه ماه رجب فضیلت بسیار وارد شده است و روایت شده که اگر شخصی قادر بر آن نباشد هر روز صد مرتبه این تسبیحات را بخواند تا ثواب روزه آن را دریابد: «سُبْحَانَ إِلَهِ الْجَلِيلِ سُبْحَانَ مَنْ لَا يَنْبَغِي التَّسْبِيحُ إِلَّا لَهُ سُبْحَانَ الْأَعَزِّ الْأَكْرَمِ سُبْحَانَ مَنْ لَيْسَ الْعِزُّ وَهُوَ لَهُ أَهْلٌ.»

اعمال مشترک ماه مبارک رجب

اینها اعمالی است که انجام دادن آنها متعلق به همه ماه است و اختصاصی به روز معینی ندارد و آن چند مورد است :

1- در تمام ایام ماه رجب دعای ذیل را که روایت شده امام زین العابدین (علیه السلام) در حجر در غره خواندند، خوانده شود:

«يَا مَنْ يَمْلِكُ حَوَائِجَ السَّائِلِينَ وَ يَعْلَمُ ضَمِيرَ الصَّامِتِينَ لِكُلِّ مَسْأَلَةٍ مِنْكَ سَمْعٌ حَاضِرٌ وَ جَوَابٌ عَتِيدٌ اللَّهُمَّ وَ مَوَاعِيدُكَ الصَّادِقَةُ وَ أَيْادِيكَ الْفَاضِلَةُ وَ رَحْمَتُكَ الْوَاسِعَةُ فَأَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَقْضِيَ حَوَائِجِي لِلدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.»

2- دعایی را که از امام صادق (علیه السلام) روایت شده، خوانده شود:

«حَابِ الْوَافِدُونَ عَلَى غَيْرِكَ وَ خَسِرَ الْمُتَعَرِّضُونَ إِلَّا لَكَ وَ صَاعَ الْمُلْمُونَ إِلَّا بِكَ وَ أَجْدَبَ الْمُنتَجِعُونَ إِلَّا مَنْ انْتَجَعَ فَضْلَكَ بَابُكَ مَفْتُوحٌ لِلرَّاعِبِينَ وَ خَيْرُكَ مَبْذُولٌ لِلطَّالِبِينَ وَ فَضْلُكَ مُبَاحٌ لِلسَّائِلِينَ وَ نَيْلُكَ مُتَاحٌ لِلْمَلِمِينَ وَ رِزْقُكَ مَبْسُوطٌ لِمَنْ عَصَاكَ وَ جِلْمُكَ مُعْتَرِضٌ لِمَنْ نَاوَاكَ عَادَتُكَ الْإِحْسَانُ إِلَى الْمُسِيئِينَ وَ سَبِيلُكَ الْإِبْقَاءُ عَلَى الْمُعْتَدِينَ اللَّهُمَّ فَاهْدِنِي هُدَى الْمُهْتَدِينَ وَ ارْزُقْنِي اجْتِهَادَ الْمُجْتَهِدِينَ وَ لَا تَجْعَلْنِي مِنَ الْغَافِلِينَ الْمُبْعَدِينَ وَ اغْفِرْ لِي يَوْمَ الدِّينِ.»

3- از امام صادق (علیه السلام) روایت شده که در ماه رجب این خوانده شود:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ صَبْرَ الشَّاكِرِينَ لَكَ وَ عَمَلَ الْخَائِفِينَ مِنْكَ وَ يَقِينَ الْعَابِدِينَ لَكَ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ وَ أَنَا عَبْدُكَ الْبَائِسُ الْفَقِيرُ أَنْتَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ وَ أَنَا الْعَبْدُ الدَّلِيلُ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ آمُنْ بِغَنَّاكَ عَلَى فَقْرِي وَ بِحِلْمِكَ عَلَى جَهْلِي وَ بِقُوَّتِكَ عَلَى ضَعْفِي يَا قَوِي يَا عَزِيزُ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الْأَوْصِيَاءِ الْمَرْضِيِّينَ وَ اكْفِنِي مَا أَهَمَّنِي مِنَ أَمْرِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.»

قابل توجه است که ادعیه دیگری نیز برای این ماه عزیز ذکر شده است که می‌توانید به مفاتیح الجنان مبحث اعمال ماه رجب رجوع نمایید .

4- از حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) روایت شده که: هر کس در ماه رجب صد مرتبه بگوید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ» و آن را به صدقه ختم فرماید حق تعالی برای او به رحمت و مغفرت و کسی که چهار صد مرتبه بگوید بنویسد برای او اجر صد شهید عطا فرماید.

5- از نبی مکرم اسلام روایت است: کسی که در ماه رجب هزار مرتبه (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) بگوید خداوند عز و جل برای او

صد هزار حسنه عطا کند و برای او صد شهر در بهشت بنا فرماید .

6- روایت است کسی که در رجب در صبح هفتاد مرتبه و در شب نیز هفتاد مرتبه بگوید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ» و پس از اتمام ذکر، دست‌ها را بلند کند و بگوید: «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَ تُبْ عَلَيَّ» اگر در ماه رجب بمیرد خدا از او راضی باشد و به برکت ماه رجب، آتش او را مس نکند .

7- در کل این ماه هزار مرتبه ذکر: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ ذَا الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ مِنْ جَمِيعِ الذُّنُوبِ وَ الْآثَامِ» گفته شود؛ تا خداوند رحمان او را بیامرزد .

8- سید بن طاووس در اقبال از حضرت رسول اکرم(صلی الله علیه و آله) فضیلت بسیاری برای خواندن سوره قل هو الله أحد نقل کرده است که ده هزار مرتبه یا هزار مرتبه یا صد مرتبه در این ماه تلاوت شود. و نیز روایت کرده که هر کس در روز جمعه ماه رجب صد مرتبه سوره قل هو الله أحد را بخواند برای او در قیامت نوری شود که او را به بهشت بکشاند.

9- سید بن طاووس از حضرت رسول اکرم(صلی الله علیه و آله) روایت کرده که: هر کس در روز جمعه ماه رجب، مابین نماز ظهر و عصر، چهار رکعت نماز بگزارد و در هر رکعت حمد یک مرتبه و آیه الکرسی هفت مرتبه و قل هو الله أحد پنج مرتبه بخواند، و سپس ده مرتبه بگوید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَ أَسْأَلُهُ التَّوْبَةَ» حق تعالی برای او از روزی که این نماز را گزارده تا روزی که بمیرد هر روز هزار حسنه به او عطا فرماید، و او را به هر آیه‌ای که خوانده شهری در بهشت از یاقوت سرخ و به هر حرفی قصری در بهشت از دُرّ سفید دهد و تزویج فرماید او را حورالعین و از او راضی شود .

10- سه روز از این ماه را که پنجشنبه و جمعه و شنبه باشد روزه گرفته شود. زیرا که روایت شده هر کس در یکی از ماه‌های حرام، این سه روز را روزه بدارد حق تعالی برای او ثواب نهصد سال عبادت بنویسد.

11- از حضرت رسول اکرم(صلی الله علیه و آله) روایت شده است که: هر کس در یک شب از شب‌های ماه رجب ده رکعت نماز به این نحو که در هر رکعت حمد و قل یا ایها الکافرون یک مرتبه و توحید سه مرتبه بخواند، خداوند گناهان او را می‌آمرزد.

اعمال شب و روز اول ماه رجب

شب اول

این شب، شب شریفی است و در آن چند عمل وارد شده است .

1- وقتی هلال ماه دیده شد فرد بگوید:

«اللَّهُمَّ أَهْلُهُ عَلَيْنَا بِالْأَمْنِ وَ الْإِيمَانِ وَ السَّلَامَةِ وَ الْإِسْلَامِ رَبِّي وَ رَبُّكَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ»

و از حضرت رسول صلی الله علیه و آله منقول است که چون هلال رجب را میدید میگفت: «اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي

رَجَبٍ وَ شَعْبَانَ وَ بَلَّغْنَا شَهْرَ رَمَضَانَ وَ أَعِنَّا عَلَى الصَّيَامِ وَ الْقِيَامِ وَ حِفْظِ اللِّسَانِ وَ غَضِّ الْبَصَرِ وَ لَا تَجْعَلْ حَظًّا مِنْهُ الْجُوعَ وَ الْعَطَشَ.»

2- غسل.

حضرت رسول اکرم(صلی الله علیه و آله) فرموده‌اند: هر کس ماه رجب را درک کند و اول و وسط و آخر آن ماه را غسل نماید، از گناهان خود پاک می‌شود مانند روزی که از مادر متولد شده است.

3- زیارت امام حسین علیه السلام .

4- بعد از نماز مغرب بیست رکعت، یعنی 10 تا دو رکعتی نماز گزارده شود. تا خود، اهل، مال و اولادش محفوظ بماند و از عذاب قبر در پناه باشد.

5- بعد از نماز عشاء دو رکعت نماز گزارده شود بدین نحو:

در رکعت اول حمد و ألم نشرح یک مرتبه و توحید سه مرتبه و در رکعت دوم حمد و ألم نشرح و توحید و معوذتین خوانده شود و پس از سلام، سی مرتبه «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» بگویند و سی مرتبه صلوات بفرستند تا حق تعالی گناهان او را بیامرزد مانند روزی که از مادر متولد شده است.

روز اول رجب

این روز، روز شریفی است و برای آن چند عمل ذکر شده است:

1- روزه .

روایت شده که حضرت نوح (علیه السلام) در این روز به کشتی سوار شد و به کسانی که همراه او بودند امر فرمود روزه بگیرند که هر کس این روز را روزه بگیرد، آتش جهنم یک سال از او دور شود .

2- غسل .

3- زیارت امام حسین علیه السلام.

از امام جعفر صادق(علیه السلام) روایت شده است که: «هر کس امام حسین (علیه السلام) را در روز اول رجب زیارت کند، خداوند او را بیامرزد. البته قابل ذکر است که زیارت از راه دور هم مورد قبول است ان شاء الله.»